

A Heves megyei Népi újság a most végzett állományellenőrzés kapcsán hírt adott az Egri Megyei Könyvtár munkájáról és elégedetten állapította meg, hogy a helyiségek újrafestése után a könyvtár szép, tiszta környezetben, új könyvekkel és folyóiratokkal várja olvasóit.

A tisztaságnak, a csinosabb környezetnek természetesen ugyanúgy örülünk, mipt a helyi lap. Örömrünk azonban nem zavartalan. Tudjuk ugyanis, hogy a nagyforgalmú, negyedfélezer olvasót ellátó könyvtár elhelyezése országos viszonylatban egyike a legrosszabbaknak. A kis barokk palota Eger központjában hosszú évtizedekre alkalmas otthont adhatna a megye könyvtárának, ha teljes egészében erre a célra szentelnék. De nem így van. A könyvtárnak csak az emelet egyik fele jutott, a másik felét és az egész földszintet lakások foglalják el. A megye és a város vezetői már régen megtalálhatták volna a módját, hogy a lakóknak máshol adjanak otthont. Olcsóbb megoldás lenne ez, mint új könyvtárat építeni, amire belátható időn belül nincs is kilátás.

A Heves megyei Népi újság meglegedettsége tehát indokolatlan a két kis szobában szorongó szabadpolcos kölcsönző és a feldolgozó munkahelyként is használt raktár újrafestése miatt. Ideje lenne, hogy szavá tegye a könyvtár elhelyezésének sanyarú voltát és alapos megjavítására buzdítsa az illetékeseket.

-gh-

Fitz József, a Széchenyi Könyvtár nyugalmazott főigazgatója, az irodalomtudományok kandidátusa, a magyar könyvtörténet külföldön is ismert nevű kutatója 1964. szeptember 12-én, életének 76. évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat, akit tanítványainak és tisztelőinek nagy serege kísért el utolsó útjára, a ravatalánál Dezsényi Béla és Kóhalmi Béla búcsúztatta.

Fitz József gyakorlati és elméleti téren egyaránt kitűnő szakember volt. Mint a Pécsi Egyetemi Könyvtárnak (1930—34) és a Széchenyi Könyvtárnak (1934—45) vezetője a praktikusságot a modernséggel hangozta össze, olyan munkamódszereket valósított meg, amelyek aránylag kevés többletmunkával nagy mértékben javították a közönségszolgálatot. Így például bevezette a katalóguscédulák gépi sokszorosítását, egész sereg új katalógust állított fel (pl. Pécssett címszókatálógust, Budapesten decimálisat).

Igaz emberségének 1944-ben sokszor adta példáját; jórészt az ő állásfoglalásának köszönhető, hogy nemzeti könyvtárunk ritkaságait a nyilasok nem „mentették” nyugatra. Könyvtörténeti munkásságát a fiatalabb nemzedék is jól ismeri egyetemi előadásaiból és tanulmányaiból, melyek pár évvel ezelőtt folyóiratunk hasábjain is sorozatosan jelentek meg. Műveit, különösen *A könyv történetét*, a Hess Andrásról és a Gutenbergről szólót szakember és laikus egyforma élvezettel forgathatja; látszik rajtuk, hogy nagy olvasottságú, kiváló intenciójú, sokat kutató és kitűnő stílusú alkotásai. Mint emberre és mint tudósra egyaránt jellemző, hogy könyveiben állásfoglalását, véleményét senkire sem akarja ráerőltetni, hanem lelkiismeretesen felsorolja az összes érvet, ellenérvet, és azután az olvasóra bízta az ítélkezést.

Fitz József munkakedvét majdnem haláláig, betegsége elhatalmasodásáig megőrizte, sokat tevékenykedett különféle könyvtárakban, könyvtári bizottságokban és utolsó, csonkán maradt műve kéziratán (*A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története*).

Emlékét sokáig fogják őrizni tanítványai, munkatársai, és náluknál sokkal maradandóbban a könyvei.
(V. M.)

(Fitz József munkásságát bővebben ismerteti Soltész Zoltánné tanulmánya *A Könyvtáros* 1963. júniusi számában.)